

Súd: Okresný súd Senica
Spisová značka: 5P/13/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2621201561
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Škrovanová
ECLI: ECLI:SK:OSSE:2021:2621201561.2

Uznesenie

Okresný súd Senica vo veci starostlivosti o maloletú G. R., nar. X.X.XXXX, bytom E. XXX, zasupená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, dieťa matky: Mgr. G. R., nar. XX.X.XXXX, bytom E. XXX, zastúpená advokátkou: JUDr. Edita Lehocká, AK Šaštín-Stráže, Štúrova 1267 a otca: MVDr. D. R., nar. XX.X.XXXX, bytom E. XXX, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Katarína Filová, Bratislava, Konventná 7, IČO: 47 256 460 o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia o zverenie maloletej do jeho osobnej starostlivosti a úpravu styku maloletej s matkou takto

rozhodol:

Súd návrh na nariadenie neodkladného oparenia zamietla.

odôvodnenie:

1. Dňa 29.3.2021 bol tunajšiemu súdu doručený návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloletú G. do jeho osobnej starostlivosti s tým, že matka by bola oprávnená stretávať sa s maloletou každý párný týždeň od piatka od 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod.

2. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia otec uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Senica zo dňa 1.7.2020 bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej bola maloletá spolu so svojim bratom G., nar. v roku 2007, zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. V súčasnosti je na tunajšom súde pod sp. zn. 9P 7/2021 vedené konanie o návrhu matky na zverenie maloletej G. do jej osobnej starostlivosti. Matka v návrhu uviedla, že rodičia spolu nekomunikujú, dcéra je radšej s matkou, odmieta striedavú starostlivosť, nechce chodiť k otcovi, pred odchodom k nemu je plačlivá, nervózna. Matka má časovo menej náročnú prácu. Dcéra vstupuje do puberty, má väčšiu potrebu blízkosti matky.

3. Otec uviedol, že matka rodičovskú dohodu nerešpektovala, dcéru na pobyt odovzdávala nepravidelne. V roku 2020 bola dcéra u otca len 5 krát, v roku 2021 len dva razy. Otec teda nemal možnosť zabezpečiť, aby si dcéra na striedavú starostlivosť zvykla. V čase rozhodovania o striedavej starostlivosti dcéra nemala proti takejto úprave námietky, mala s otcom blízky vzťah, nemala problém s ním tráviť čas a komunikovať. Otec má za to, že matka manipuluje dcéru proti nemu. Má za to, že dcéra má záujem s ním tráviť čas, jej rozhodovanie ale ovplyvňuje matka. Manipulatívnemu správaniu matky maloletá nedokáže čeliť. Otec má za to, že matka od počiatku mala v úmysle nedodržiavať rodičovskú dohodu. So striedavou starostlivosťou súhlasila len formálne. Takto si ale matka bezohľadne presadzuje svoju vôľu na úkor záujmov maloletej. Otec uviedol, že si nechcel vynucovať stretávanie s dcérou silou, rešpektoval to, že dcéra prežíva stresujúce obdobie, nechcel jej spôsobovať ďalšie traumy. Otec má obavu, že než súd vo veci samej rozhodne, maloletá G. bude poznačená manipulatívnou výchovou matky a odcudzí sa mu do takej miery, že napravovanie následkov bude už veľmi ťažké. Otec sa tiež obáva, že dcéra bude zo strany matky neprimerane psychicky zaťažovaná nielen v dôsledku prebiehajúceho súdneho konania, ale aj z dôvodu tragickej udalosti v rodine matky, kedy pred niekoľkými dňami spáchala samovraždu matka po dlhotrvajúcich psychických problémoch. Otec uvádza, že sa o svoju dcéru dokáže postarať v rovnakom rozsahu ako matka, vie jej vytvoriť stabilné a bezpečné zázemie. Otec v zastúpení svojou právnou zástupkyňou poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 46/2013, v ktorom sa uvádza: „Je potrebné poznamenať, že nemožno uprednostniť zásadu stability výchovného prostredia

dieťaťa, ak má ustúpiť vyššiemu cieľu - ktorým je zabezpečenie riadnej výchovy maloletého dieťaťa. Rodič dopúšťajúci sa takéhoto obmedzovania práva dieťaťa na stretávanie s druhým rodičom, ktorý je schopný vylúčiť druhého (výchovne spôsobilého) rodiča zo života ich spoločného dieťaťa neposkytuje žiadnu záruku, že výchova dieťaťa splní ciele, ktoré od nej spoločnosť očakáva. Preto je v zákone o rodine zakotvená možnosť súdu považovať kvalifikované bránenie v styku za podstatnú zmenu pomerov. Súd by nemal v rozhodnutí o zmene zverenia váhať, pretože škody, ktoré môže programujúci rodič na psychike dieťaťa napáchať, sú vážneho a dlhodobého charakteru, pričom úspešnosť ich odstránenia závisí vo veľkej miere aj od dĺžky nesprávneho výchovného pôsobenia programujúceho rodiča. Je rozhodne v záujme dieťaťa byť v kontakte s oboma rodičmi; pokiaľ sú riadne výchovne spôsobilí. Rešpekt k právam iných je jedným z predpokladov riadnej výchovy.“

4. Dňa 7.4.2021 sa konalo pojednávanie vo veci samej o návrhu matky na zverenie maloletej G. do jej osobnej starostlivosti, určenie výživného otcovi a úpravu styku maloletej s otcom. V priebehu pojednávania sa matka vyjadrila k tvrdeniam otca ohľadom manipulácií s dcérou, tieto rázne poprela. Uviedla, že ona sa práve naopak snaží a vždy snažila, aby dcéra k otcovi chodila, snaží sa ju presvedčiť, no dcéra striedavú starostlivosť odmieta. Uvedené potvrdila samotná G., ktorú súd vypočul, ktorá potvrdila, že matka ju vždy, keď má ísť k otcovi, presvedča, aby išla. Ona ale nechce u otca byť taký dlhý čas, teda celý týždeň. Potvrdila, že u otca bola naposledy v januári 2021. G. uviedla, že by chcela bývať s matkou a k otcovi chodiť každý druhý týždeň počas víkendu, čo by podľa vlastných slov dodržiavala. Odmietla dokonca aj to, žeby u otca mala byť týždeň v kuse napr. cez prázdniny. Ako dôvod uviedla, že jej vadí a nevyhovuje neustále balenie a prenášanie vecí hore dole, od matky k otcovi a naspäť. Uviedla, že akonáhle si zvykne na prostredie, už sa zasa balí a odchádza k druhému rodičovi. Súd pojednávanie odročil za účelom doplnenia dôkazov s tým, že do budúceho pojednávania odporučil rodičom začať neodkladne s praktizovaním aspoň matkou navrhovaného modelu, teda pobytu maloletej u otca každý druhý týždeň od piatka do nedele, keďže striedavá starostlivosť sa vôbec nerealizuje. Je potrebné zistiť, či matkou navrhovaný spôsob úpravy práv a povinností rodičov je schodnejší a vhodnejší, než doterajšie, v podstate nefunkčné nastavenie.

5. Dňa 19.5.2021 sa konalo vo veci samej ďalšie pojednávanie, v rámci ktorého bolo zistené, že matka bola pripravená realizovať styk otca s maloletou v zmysle jej návrhu, dieťa k otcovi zaviezla, no vyskytol sa problém. Maloletá nechcela ísť k otcovi sama, žiadala matku, aby išla s ňou, matka dcéru vyhovela. Na ďalší deň nechala dieťa u otca samé, večer za maloletou na jej želanie opätovne prišla a následne vznikla medzi rodičmi hádka v prítomnosti maloletej, otec vyčítal matke spotrebovanú elektrinu, vyhodil jej veci z chladničky, ktoré si do domu priniesla, na čo o 22:00 hod. večer matka s dcérou z domu otca odišli. Ďalšie dva razy, kedy sa mala maloletá stretnúť s otcom, sa s ním nestretla, nakoľko nechcela ísť s otcom sama po tom, ako pre ňu prišiel. Keďže však matka k otcovi s dcérou už nechcela ísť, nakoľko to naposledy nedopadlo dobre, stretnutie dieťaťa s otcom sa neuskutočnilo. Matka zdôraznila, že nechce a nikdy nechcela pripraviť dcéru o otca, bola by rada, aby to už nejako fungovalo. S otcom sa podľa matky nedá komunikovať. Bola by rada, keby s otcom začali spolu komunikovať. Dcére vysvetľuje, že otca potrebuje, podľa matky má dcéra otca v skutočnosti rada. Uviedla, že keď dieťa bude vedieť, kde má domov, že ho má u matky, bude jednoduchšie ju presvedčiť, aby k otcovi vhodila. Otec zotrval na tom, že striedavá osobná starostlivosť je vhodné riešenie. Maloletá sa opätovne vyjadrila, že chce bývať s mamou, uviedla, že v takom prípade bude chodiť k otcovi každý druhý týždeň. Otec požiadal súd o poskytnutie ešte troch víkendov, počas ktorých by sa zistilo, či styk navrhovaný matkou bude skutočne fungovať

6. Zo správy od Mgr. B. Q. z referátu poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Senica bolo zistené, že dňa 10.10.2020 matka požiadala o zrealizovanie krízovej intervencie s maloletou s cieľom pomôcť jej v kontakte s otcom, resp. odmietaním otca. Maloletá prezentovala na stretnutí názor, že chce bývať s mamou, najväčší problém jej robí opakujúca sa zmena bydliska, keď príde k otcovi, prvý deň je to pre ňu náročné, než si zvykne. Svoj názor, že chce bývať s mamou, sa obáva otcovi povedať. Dieťa veľmi citlivo vníma konfliktný vzťah a komunikáciu medzi rodičmi. Jej túžba bývať s mamou vyplýva skôr z pohlavia a veku, kedy jej jej matka bližšia a ľahšie sa jej zdôveruje.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

11. O neodkladnom opatrení súd spravidla rozhoduje bez nariadenia pojednávania a bez výsluchu účastníkov konania. Neodkladné opatrenie možno nariadiť z dvoch dôvodov. Jedným je potreba bezodkladne upraviť pomery účastníkov a druhým je zabezpečenie výkonu rozhodnutia, ak by mal byť ohrozený. Znakom tohto nariadenia je neodkladnosť súdneho rozhodnutia (súdnej ochrany). Znamená to, že pre prípad, ak by súd neodkladné opatrenie nenariadil, vzniknuté následky by výrazným spôsobom zhoršili pomery účastníkov, resp. ohrozili výkon rozhodnutia.

12. Súd považuje za potrebné zdôrazniť, že inštitút neodkladného opatrenia je použiteľný v situáciách vyžadujúcich okamžitý zásah súdu. Skutočnosti uvádzané v návrhu, odôvodňujúce potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov, nemusia byť pre potreby nariadenia neodkladného opatrenia nepochybne preukázané, je však nevyhnutné, aby boli aspoň osvedčené a taktiež aby bola osvedčená existencia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy .

13. V danom prípade má súd za to, že podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia naplnené nie sú. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podáva otec v priebehu súdneho konania o zmenu úpravy práv a povinností rodičov k maloletej Maríne, kedy matka na základe želania samotnej maloletej požaduje zverenie dcéry do svojej osobnej starostlivosti z dôvodu, že dieťaťu striedavá starostlivosť nevyhovuje. Ako bolo uvedené, otcom namietané manipulatívne konanie matky smerom k maloletej G. sa nepotvrdilo, matkou navrhovaná úprava práv a povinností je želaním samotnej G.. Vo veci samej sa v čase od podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia konali dve pojednávania vo veci samej. Posledné pojednanie bolo odročené za účelom zistenia, či matkou navrhovaná úprava styku otca s malou G. bude fungovať, účastníkom bola daná možnosť si navrhovanú úpravu do budúceho pojednávania vytyčeného na deň 23.6.2021 vyskúšať. Až po dôkladnej analýze všetkých dôkazov a tiež na základe toho, ako sa situácia v rodine v nasledujúcich týždňoch vyvinie, bude možné určiť, či matkou navrhovaná úprava je vhodnejším variantom ako striedavá osobná starostlivosť, či je v záujme maloletej striedavú osobnú starostlivosť rodičov nahradiť inou úpravou rodičovských práv a povinností, príp. či vyvstane potreba ďalších dôkazov. Záverom možno uviesť, že žiadna bezprostredne hroziaca ujma odôvodňujúca neodkladný zásah súdu do rodinných pomerov preukázaná nebola, nezhody medzi rodičmi v otázkach týkajúcich sa maloletej pretrvávajú zjavne už dlhší čas. Pokiaľ by tu aj boli skutočnosti, odôvodňujúce zmenu úpravy práv a povinností rodičov k maloletej, nie je potreba vec riešiť formou neodkladného opatrenia. O úprave práv a povinností rodičov k maloletej G. bude rozhodnuté až vo veci samej po vykonaní riadneho dokazovania a vyhodnotení aktuálnej rodinnej situácie. Treba mať na pamäti, že v prípade úpravy práv a povinností rodičov k deťom je vždy v popredí záujem dieťaťa a to, čo je v danom prípade v najlepšom záujme maloletej G., bude zisťované až v konaní vo veci samej.

14. Keďže existencia bezprostredne hroziacej ujmy záujmom maloletej Maríny a teda ani potreba neodkladnej úpravy pomerov nebola v konaní osvedčená, súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

15. Súd nepovažoval za potrebné zisťovať názor kolízneho opatrovníka k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko kolízny opatrovník svoj názor vyjadril v rámci konania vo veci samej, kde po prešetrení pomerov v rodine maloletej a po vykonanom pohovore s malou G. navrhuje, aby dieťa bolo zverené matke s tým, že k styku sa vyjadri až na pojednávaní.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Trnave, v troch vyhotoveniach.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. V odvolaní sa má ďalej uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci,
- ch) súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že

právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada

mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov.